

Taghavi, R., Ahmadi, A., Mirfardi, A., & Rajabi, M. (2022). The impact of beliefs of developmental idealism on youths' spouse selection styles: case study of youths aged 18-35 years in Yasuj. *Interdisciplinary Studies in Humanities*, 14(4), 7-34. doi: 10.22035/ISIH.2022.4791.4700

<http://dx.doi.org/10.22035/ISIH.2022.4791.4700> URL: http://www.isih.ir/article_408.html

2008-4641 / © The Authors. This is an open access article under the CC BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>).

Research Paper

The Impact of Beliefs of Developmental Idealism on Youths' Spouse Selection Styles: Case Study of Youths Aged 18-35 Years in Yasuj

Ramin Taghavi¹, Aliyar Ahmadi^{2*}, Asghar Mirfardi³, Mahrokh Rajabi⁴

Received: Apr. 25, 2022; Accepted: Aug. 6, 2022

ABSTRACT

In recent decades, many values and social norms in Iran have undergone changes and transformations in parallel with widespread changes around the world. The aim of this study is to investigate the effect of developmental idealism beliefs on styles the spouse selection among youths. The research method is based on a survey and the data collection tool is a questionnaire. As a matter of fact, the data was collected through a survey of 608 young people in Yasuj. Findings indicate that there is a significant relationship between the variables of religiosity, developmental idealism, gender attitudes, and attitudes toward the spouse selection. The variables of materialism, cyberspace and Internet use as well as individualism did not have significant relationship with spouse selection styles. According to the final research model, the five variables that were most related to the spouse selection were in accordance with their importance i.e., religiosity, developmental idealism, age and education of the parents. Based on the final model of path analysis, the variables of age, religiosity of parents' education and gender attitudes have had a direct effect on spouse selection styles. The variables of individualism being male, cyberspace use, and attitudes toward marriage have indirectly influenced selection styles through developmental idealism.

Keywords: developmental Idealism, spouse selection, Individualism, attitude towards marriage, youth

1. Ph.D Student of Sociology, Department of Sociology and Social Planning, Shiraz University, Shiraz, Iran

✉ taghavi-r@pnu.ac.ir

2. Associate Professor of Demography, Department of Sociology and Social Planning, Shiraz University, Shiraz, Iran (Corresponding Author)

✉ yarahmadi@shirazu.ac.ir

3. Associate Professor of Sociology, Department of Sociology and Social Planning, Shiraz University, Shiraz, Iran

✉ amirfardi@shirazu.ac.ir

4. Associate Professor of Sociology, Department of Sociology and Social Planning, Shiraz University, Shiraz, Iran

✉ mrajabi79@gmail.com

INTRODUCTION

Over the past few decades, the family institution in Iran has undergone significant changes due to the implementation of modernization programs. These changes have posed major challenges to the traditional structure. Developmental idealism is a cultural model or schema that helps understand the world better. Categorizing the world and its elements provides a subjective evaluation of those elements and methods for achieving what is defined as good (Thornton et al., 2012). The main content of developmental idealism was summarized by Thornton in four propositions. The first defines the modern society as a good and attainable with wealth, prosperity and happiness. The second proposition is that the modern family is good and achievable. The third proposition of developmental idealism is that the modern family is both the cause and effect of modern society. The fourth proposition is that people have the right to be free and equal and relationships should be based on consent. These four statements refer to the basic values of individualism, freedom and equality (Thornton, 2015).

PURPOSE

In this paper, based on the developmental idealism model and using information collected from youth samples from the city of Yasuj, the spread and acceptance of the model is investigated, especially in relation to different attitudinal dimensions and styles of the selection of spouses.

METHODOLOGY

The approach taken into account for the data collection is a questionnaire-based survey of youths in Yasuj city in 1400. In this survey, the statistical population includes people aged 18 to 40 years. Validity and reliability of the questionnaire were confirmed through face validity and Cronbach's alpha coefficient. The alpha coefficient of all structural variables of the research was higher than (0.7), as well as the alpha coefficient of the dependent variable (spouse selection styles) was reported as 0.91. The validity of the construct was also verified using the confirmatory factor analysis technique. The dependent variable mate selection styles and independent variables including demographic variables (gender, age, place of birth, size of household, marital status), socio-economic variables (level of education of the individual and parents, family income, quality of the area of residence) and explanatory variables. Others include materialism, religiosity, individualism, use of virtual space and the Internet, gender attitudes, developmental idealism, and attitudes toward marriage.

FINDINGS

The statistical analysis shows that 58.7% of the sample respondents were girls and 41.2% were boys. The mean scale of developmental idealism was 9 among girls and 8.9 among boys, which shows that the level of idealism among girls is higher than

that of boys. The average scale of their marriage style was almost equal. About (70%) of the respondents were single, and accordingly, they had a higher score of developmental idealism and the spouse selection style. 58.4% of the samples were born in the city and 41.6% were born in villages. In this connection, it can be said that those who born in the city were more idealistic than the villagers, and in the same proportion, they tended to the modern style of choosing a wife. The age distribution of the surveyed people was such that 23.4% of them were 18 to 20 years old, 45.9% were between 20 to 25 years, 18.4% were between 25 to 30 years and 12.3% were over 30 years. In describing the score of the idealism scale and the style of choosing a spouse of the age groups, with a minimal difference, they are all similar, but those who are 30 years old and above are both more idealistic and believed in the modern style of choosing a spouse.

The difference in the style of choosing a spouse according to the variables of income, respondent's level of education and also parents shows that there was a significant relationship between the variables of the respondent's level of education ($F=4.33$, significance level: 0.05) and the father's level of education ($F=3.56$, significance level: 0.01) and mother's education level ($F=5.81$, significance level: 0.00) and wife selection styles. There was no significant relationship between the style of choosing a spouse and the amount of household income ($F=0.045$, significance level: 0.95).

The variables entered into the multiple regression model shows a step-by-step method for predicting spouse selection styles. Based on the results, according to the value ($F = 54.875$), and the significance level: (0.00), the overall model was significant. Among the independent variables, religiosity, developmental idealism, age, gender attitudes and parents' education have had a significant effect on spouse selection styles, respectively. Based on the final path analysis model, age, religiosity and parents' education and gender attitudes have had direct influence on mate selection styles. The variables of individualism, being a man, use of virtual space and attitude towards marriage, are indirectly effective on the style of choosing a spouse.

CONCLUSION

The family and a significant part of the kinship system have undergone significant changes in recent decades. Spouse selection styles (traditional, mixed and free) were examined as dependent variable in this research. The results showed that there was a significant relationship between the variables of religiosity, developmental idealism, gender attitudes, and attitudes toward marriage with spouse selection styles, and the variables of materialism, use of virtual space and the Internet, and individualism did not have a significant relationship with spouse selection styles. Based on the final model of the research, five variables were selected. These are, in order of importance (based on regression coefficients), religiosity (negatively),

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

Interdisciplinary Studies
in Humanities

Volume 14
Issue 4
Autumn 2022

developmental idealism, age and education of parents, which explained mate selection styles. Also, based on the same model, seven variables that were most related to developmental idealism were selected. These variables are, respectively, the importance (based on regression coefficients) of religiosity (negatively), gender attitudes, use of virtual space and the Internet, parents' education, individualism, being a man (gender) and attitude to marriage, which explain the variable of developmental idealism. In societies like Iran, which despite the fact that family norms still have a relative stability and the institution of the family is considered important, and at the same time the increasing education among young people, we are witnessing a change in the attitude and intellectual and cultural context with regard to marriage, individualistic lifestyle, and in the same way, an increase in their expectation level of having free and romantic relationships instead of traditional ones. Therefore, all these cases can be decisive and influential in young people's attitude towards family formation and marriage.

NOVELTY

One of the important topics whose effect on attitudinal changes, especially in the field of marriage and family, has received less attention is developmental idealism. This research, while studying the state of developmental idealism among young people, examines its relationship with the styles of spouse selection. In addition, this article explains the attitude of youth of the traditional cultural context regarding unconventional and informal emotional and sexual relationships.

BIBLIOGRAPHY

- Abbasi Shavazi, M. & Askari Nadoushan, A. (2008). Development ideals and family attitudes in Iran (A Case Study of Yazd). *Nāmeḥ-ye Olum-e Ejtemāi*, 16(34), 49-72.
- Abbasi Shavazi, M., & Khani, S. (2011). Marriage patterns, ethnicity and religion: case study of married women in Ghorveh district. *Journal of Population Association of Iran*, 4(7), 35-66.
- Adams, B. N. (2010). Themes and threads of family theories: A brief history. *Journal of Comparative Family Studies*, 41(4), 499-505. doi: 10.3138/jcfs.41.4.499
- Afshari, A., Moini, S.R., Ansari, H. (2020). A Study on relationship between social capital and juveniles' tendency to migration. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 19(47), 9-30.
- Aghasi, M., & FallahMinbashi, F. (2015). The attitudes of Iranian youth towards marriage, marriage partner selection and forming a family. *Women Studies*, 6, 1-21.
- Allendorf, K., & Thornton, A. (2015). Caste and choice: The influence of developmental Idealism on Marriage Behavior. *American Journal of Sociology*, 121(1), 243-287.
- Apostolou, M. (2007). Sexual selection under parental choice: The role of parents in the evolution of human mating. *Evolution and Human Behavior*, 28(6), 403-409. doi: 10.1016/j.evolhumbehav.2007.05.007
- Askari Nodoushan, A., Abbasi Shavazi, M., Sadeghi, R. (2009). Mothers, Daughters, and Marriage (Intergenerational Differences in Marriage Attitudes in the City of Yazd, Iran). *Women's Strategic Studies*, 11(44), 7-36.
- Azimi Hashemi, M., Azamkari, F., Bigonah, M., Rezamanesh, F. (2015). Values, attitudes and models of the youth actions in Choosing Spouses and Premarital Relations; Case of Study: Students of Universities of Khorasan Razavi Province. *Rāhbord-e Farhang*, 8(29), 179-212.
- Bachrach, C. A. (2013). Culture and demography: Reluctant bedfellows or new frontier. *Demography*, 51, 3-25. doi: 10.1007/s13524-013-0257-6
- Braaten, E. B., & Rosén, L. A. (1998). Development and validation of the Marital Attitude Scale. *Journal of Divorce & Remarriage*, 29(3-4), 83-91.
- Cheraghi, M., Mazaheri, M., Mootabi, F., Panaghi, L., Sadeghi, M., & Salmani, K. (2018). Family triad systemic scale: An instrument for assessment of relationships between couple and families of origin. *Journal of Family Research*, 13(3), 343-360.
- Cheraghi, M., Mazaheri, M., Mootabi, F., Panaghi, L., Sadeghi, M., & Salmani, K. (2018). Family triad systemic scale: An Instrument for assessment of relationships between couple and families of origin. *Journal of Family Research*, 13(3), 343-360.
- Claire M. Kamp Dush, Cohan, C. L., & Amato, P. R. (2003). The relationship between cohabitation and marital quality and stability: Change across Cohorts? *Journal of Marriage and Family*, 65(3), 539-549.
- Cliquet, R. (2003). *Major trends affecting families in the new millennium*. Western Europ and North America, na.

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

- De Vaus, D.A. (2013). *Surveys in social research* (H. Nayebi, Trans.). Tehran, Iran: Ney. Routledge.
- Dutton, W. H. (2004). *Social transformation in the information society* (M. Tavakol Kousari, & E. Kazemipoor, Trans.). Tehran, Iran: Supreme Council for Information Dissemination and UNESCO.
- Ezazi, S. (2009). *Women's Studies in Iran: The Roles of Activists and Scholars*. Tehran, Iran: Rošangarān.
- Farahmand, M., Javaherchian, N., & Javaherchian, L. (2014). Globalization of culture and rethinking of sexual interactions; A case study of the youth in Yazd. *Strategic Studies of Public Policy*, 5(14), 175-204.
- Fuwa, M. (2014). Work–family conflict and attitudes toward marriage. *Journal of Family Issues*, 35(6), 731-754.
- Glock, C. Y. & Stark, R. (1965). *Religion and society in tension*. Chicago: Rand McNally.
- Gubernskaya, Z. (2010). Changing attitudes toward marriage and children in six countries. *Sociological Perspectives*, 53(2), 179–200.
- Gunnell, M. (2007). Global cultural values change and relationship with telecommunications Change: A longitudinal analysis. Capella University.
- Habibpour Gatabi, K., & Ghaffary, G. (2011). A study on the causes of rising marriage age among girls. *Woman in Development & Politics*, 9(1), 7-34.
- Hamilton, M. B. (2002). The sociology of religion: an introduction to theoretical and comparative perspectives (M. Solasi, Trans.). Tehran, Iran: Tebyan.
- Hosseini, H., & Gervand, M. (2016). Explanation the gap in women's behavior and attitudes toward pattern of mate selection in Kouhdasht. *Journal of Applied Sociology*, 27(1), 113-128. doi: 10.22108/jas.2016.20484
- Inglehart, R., & Baker, W. E. (2000). Modernization, cultural change, and the persistence of traditional values. *American Sociological Review*, 65(1), 19–51. doi: 10.2307/2657288
- Javadi Yaganeh, M. (2008). A sociological approach to the theory of rational choice: An introduction to planned cultural and social changes. *Strategy for Culture*, 1(3), 33.
- Julie, D. J., Ghimire, D. J, Thornton, A. and Lisa, D. P. (2006). Developmental idealism and changing models of marriage. *PSC Research Report*, 06-609.
- Kanaaneh, R. A. (2002). *Birthing the nation: strategies of Palestinian women in Israel*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Karimian, N., Salari, S., Malkari, B. (2016). Investigation of the causes and motivations of the youth trends to cohabitation relationships: A qualitative study. *Clinical Psychology Studies*, 6(21), 178-197. doi: 10.22054/jcps.2016.2389
- Kavas, S. & Thornton, A. (2020). Beliefs about family change and development in Turkey. *Population Research and Policy Review*, 39, 47–75.

- Kazemi, Z. (2010). The effect of developmental idealism on the gap between mothers and daughters in their attitudes towards marriage and family. *Journal of Family Research*, 6(3), 299-312.
- Kazemi, Z., & Niyazi, S. (2010). Effect of cultural variables on marriage pattern case study of Shiraz city. *Iranian Journal of Sociology*, 11(2), 3-32.
- Lalonde, R. N., Hynie, M., Pannu, M., & Tatla, S. (2004). The role of culture in interpersonal relationships: Do second generation South Asian Canadians want a traditional partner? *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 35(5), 503-524.
- Lenski, G., & Lenski, J. (1982). *Human societies: an introduction to macrosociology*. Tehran, Iran: Islamic Revolution Education Press.
- Lesthaghe, R. & Neels, K. (2002). From the first to the second demographic Transition: An interpretation of the spatial continuity of demographic innovation in France, Belgium and Switzerland. *Journal of Population*, 18, 325-360.
- Little, D. (1991). *Varieties of social explanation: An introduction to the philosophy of social science* (A. Soroosh, Trans.). Tehran, Iran: Serät.
- Mehdizadeh, S., & Ebrahimi, S. (2015). The role of new media in public relations students with emphasis on the Internet (Case study of Tehran University of Allameh Tabatabai University). *Media Studies*, 9(24), 145-158.
- Mitra, P. (2004). Effect of socio-economic characteristics on age at marriage and total fertility in Nepal. *Journal of Health and Population*, 22(1), 84-96.
- Mohammadi, A. (2016). Married students' attitude to marriage: A qualitative study. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 4(2), 19-28.
- Movahed, M., Enayat, H., & Abbasi, S. M. (2006). A study of relationship between socio-cultural factors and student's attitudes toward premarital dating and friendship between girls and boys. *Journal of Social Science and Humanities*, 2(47), 147-165.
- Nikkhah, H., Fani, M., Asgharpour, A. (2017). Students' attitude towards marriage and factors affecting It. *Journal of Applied Sociology*, 28(3), 99-122. doi: 10.22108/jas.2017.21711
- Önder Erol, P. & Altınoluk Düztaş, D. (2016). Reconciling familism and individualism in a society: A study on Turkish university students. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(4), 159-178. doi: 10.11616/basbed.vi.455413
- Parsamehr, M., Khorrampour, Y., & Karaei, H. (2021). The impact of modernity components on the dimensions of secularization of graduate students of Yazd University. *Journal of Iranian Social Studies*, 14(3), 54-79. doi: 10.22034/jss.2021.244228
- Quismbing, A. R. and Hallman, K. (2003). *Marriage in transition: evidence on age, education and assets from six developing countries*. New York: Population Council.
- Rajabi, G., Abbasi, G., & Shamouni Ahvazi, S. (2015). Mate selection styles (Free choice, Arranged and Mixed marriage) and Marital Satisfaction in Nurses. *Family Pathology, Counseling and Enrichment Journal*, 1(1), 77-86.

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

- Sadeqi Fasayi, S. & Sharifi Saei, M. (2011). Representation of marriage in the T.V serials A semiological study on five high popular Iranian serials in 1990s and 2000s. *Journal of Cultural Studies Communication*, 7(22), 67-93.
- saroukhani, B. Aliahmadi, O. & Safa, D. (2017). A discourse analysis of family patterns in the today's society with an emphasis on the relationships of mate-selection (Representation of Post-Modern, Modern, Traditional, in Transition, and Islamic Patterns). *Islamic Journal of Women and Family*, 4(7), 9-42.
- Sarukhani, B. (2008). *Methodology of research in social sciences* (Vol. 3). Tehran, Iran: Didār.
- Schimmele, C. M. & Wu, Z. (2011). Cohabitation and social engagement. *Canadian Studies in Population*, 38(3-4), 23 - 36. doi.org/10.25336/P60K7H
- Stackman, V. R., Reviere, R., & Medley, B. C. (2016). Attitudes toward marriage, partner availability, and interracial dating among black college students from historically black and predominantly white institutions. *Journal of Black Studies*. 47 (2), 169-192.
- Tavasoli, G. A. (2009). *Theories of sociology*. Tehran, Iran: Samt.
- Thornton, A, G. Binstock, M. J. Abbasi-Shavazi, D. Ghimire, et al. (2012). Knowledge and beliefs about national development and developmental hierarchies: The viewpoints of ordinary people in thirteen Countries. *Social Science Research*, 41(5), 1053-68. doi: 10.1016/j.ssresearch.2012.03.005
- Thornton, A, Xie, Yu. (2016). Developmental idealism in China. *Chinese Journal of Sociology*, 2(4), 483-496.
- Thornton, A. (2005). *Reading history sideways: The fallacy and enduring impact of the developmental paradigm on family life*. Chicago: University of Chicago Press.
- Thornton, A., Dorius, S. F., & Swindle, J. (2015). Developmental idealism. *Sociology of Development*, 1(2), 277-320. doi:10.1525/sod.2015.1.2.277
- Toren, N. (2003). Tradition and transition: Family change in Israel. *Gender Issues*, 21(2), 60-76.
- Vosoughi, M., & Daemi, A. (2005). The effective social- cultural factors on parents' attitude over the teenage boys' and girls' relations in Tehran. *Iranian Journal of Anthropology*, 4(17), 161-188.
- Weeks, J. R. (2002). *Population: An introduction to concepts and issues* (6th ed). Wadsworth Publishing Company.
- Xu, H. (2016). Developmental idealism, body weight and shape, and marriage entry in transitional China. *Chinese Journal of Sociology*, 2(2), 235-258.

مقاله پژوهشی

تأثیر باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های همسرگزینی جوانان: مورد مطالعه، جوانان ۱۸-۳۵ سال شهر یاسوج

رامین تقوی^۱، علی‌یار احمدی^{۲*}، اصغر میرفردی^۳، ماهرخ رجیبی^۴

دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۵؛ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۱۵

چکیده

در دهه‌های اخیر، به موازات تغییرات گسترده در سراسر جهان، بسیاری از ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در ایران دستخوش تغییر و دگرگونی شده است. مقاله حاضر با هدف بررسی تأثیر باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های همسرگزینی جوانان انجام شده است. روش تحقیق به صورت پیمایشی و ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه است. داده‌های تحقیق از طریق پیمایش در بین ۶۰۸ جوانان شهر یاسوج که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شده‌اند، گردآوری شده است. یافته‌های تحقیق بیانگر آن است که بین متغیرهای دینداری، آرمان‌گرایی توسعه‌ای، نگرش‌های جنسیتی و نگرش به ازدواج با سبک‌های همسرگزینی رابطه معناداری وجود دارد، و متغیرهای مادی‌گرایی، استفاده از فضای مجازی و اینترنت و فردگرایی، رابطه معناداری با سبک‌های همسرگزینی نداشتند. بر اساس مدل نهایی تحقیق، پنج متغیر که بیشترین ارتباط را با سبک‌های همسرگزینی داشتند به ترتیب اهمیت دینداری، آرمان‌گرایی توسعه‌ای، سن و تحصیلات والدین بود که متغیر سبک‌های همسرگزینی را تبیین کردند. بر اساس مدل نهایی تحلیل مسیر، متغیر سن به صورت مستقیم و متغیرهای دینداری، تحصیلات والدین و نگرش‌های جنسیتی هم به صورت مستقیم و هم از طریق آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های همسرگزینی تأثیرگذار بوده‌اند. متغیرهای فردگرایی، مرد بودن، استفاده از فضای مجازی و نگرش نسبت به ازدواج، به صورت غیرمستقیم و از طریق آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های همسرگزینی مؤثر بوده‌اند. در مجموع می‌توان گفت که سبک‌های مختلف همسرگزینی و روابط جوانان در جامعه مورد مطالعه، متأثر از باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای در حال دگرگونی است و لازم است این پدیده به‌عنوان یک واقعیت اجتماعی در برنامه‌ریزی‌های اجتماعی لحاظ شود.

کلیدواژه‌ها: آرمان‌گرایی توسعه‌ای، همسرگزینی، فردگرایی، نگرش نسبت به ازدواج، جوانان

۱. دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران و گروه جامعه‌شناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
taghavi-r@pnu.ac.ir
۲. دانشیار جمعیت‌شناسی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (نویسنده مسئول)
yarahmadi@shirazu.ac.ir
۳. دانشیار جامعه‌شناسی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران
amirfardi@shirazu.ac.ir
۴. استادیار جامعه‌شناسی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران
mrajabi79@gmail.com

۱. مقدمه

در جهانی زندگی می‌کنیم که به‌طور دائم دستخوش دگرگونی است؛ به‌گونه‌ای که روند بی‌سابقه تغییرات اجتماعی را می‌توان شگفت‌انگیزترین اتفاقات دنیای اکنون دانست (لنسکی و لنسکی^۱، ۱۳۶۹، ۳). در قرن بیستم، نهاد خانواده تغییرات زیادی را در ابعاد مختلف تجربه کرده است. از جمله می‌توان به کوچکتز شدن بعد خانواده، گسترش خانواده هسته‌ای، کاهش زناشویی و ازدواج مجدد، افزایش طلاق، اشکال جدید پیوند میان دو جنس، مانند هم‌خوابگی، کاهش باروری، به تأخیر افتادن ازدواج و زمان اولین تولد اشاره کرد.

افزایش خانوارهای تک‌نفره در نتیجه افزایش استقلال، تحصیلات، اشتغال زنان، افزایش خانوارهای تحت سرپرستی زنان، کاهش اهمیت نقش سن و جنس در روابط قدرت درون خانواده، امکان استفاده از روش‌های جدید و راحت در پیشگیری از بارداری، در روابط زوجین نیز از دیگر تغییرات چشمگیری است که در نهاد خانواده ظاهر شده است. از طرفی، تغییر در محتوای عاطفی روابط بین اعضای خانواده، تغییر از نقش مکمل به سمت برابری، تغییر از کنش بر اساس هنجار به انتخاب‌های فردی، دگرگونی از فرماندهی-فرمانبرداری به سوی مذاکره و غیره، از دیگر تغییرات و تحولات در الگوی روابط دو جنس بوده است.

در روابط والدین و فرزندان نیز شاهد تغییرات زیادی از قبیل تغییر در جابجایی قدرت به اقتدار والدین، تغییر از اطاعت به سمت کنجکاوی، تغییر از فرمانبرداری به سوی خودپرورشی، تغییر از انتقال یک‌طرفه ارزش‌ها و اطلاعات، به انتقال دوطرفه رخ داده است (کلیکوت^۲، ۲۰۰۳، ۱). به‌تبع اهمیت خانواده، ازدواج و همسرگزینی به‌عنوان پایه‌گذار تشکیل خانواده، اهمیت فراوانی دارد. همسرگزینی پدیده‌ای است که از یک سو به نیازهای طبیعی و زیستی وابسته است، اما از سوی دیگر متأثر و وابسته به هنجارهای جامعه، نگرش‌ها و ارزش‌های جاری در آن است. در فرایند نوسازی^۳ که موجب تجدید ساختار جوامع از طریق شهرنشینی، صنعتی‌شدن، گسترش رسانه‌های گروهی، افزایش آموزش و ... می‌گردد، افراد به‌سمت مادی‌گرایی و فردگرایی پیش می‌روند. هم‌زمان با این تحولات، نوعی

1. Lenski & Lenski
2. Cliquet
2. Modernization

تطبیق‌پذیری در الگوهای مسلط بر همسرگزینی و خانواده با شرایط جدید اتفاق می‌افتد (ویکس^۱، ۲۰۰۲). اندیشمندان علوم اجتماعی اشکال مختلفی از فرایند ازدواج و همسرگزینی را در دنیا مورد بررسی قرار داده‌اند. پژوهشگران به‌طور کلی دو نوع و الگوی مطرح، یعنی همسرگزینی آزاد و همسرگزینی سنتی یا تنظیم‌شده (ترتیب داده شده) را مطرح کرده‌اند. همسرگزینی تنظیم‌شده، سبکی از انتخاب همسر است که پدر و مادر و یا بستگان و افراد آشنا در فرایند گزینش دختر و پسر دخالت می‌کنند، اما در خصوص سبک همسرگزینی آزاد و مدرن، شرایط فرق می‌کند.

در ایران، در دهه‌های اخیر، نهاد خانواده به‌دلیل اتخاذ سیاست‌های مبتنی بر برنامه‌های نوسازی و تحولات فرهنگی متأثر از آن، دستخوش دگرگونی‌های مهمی شده که این تغییرات، چالش‌هایی را در مقابل ساختار سنتی خانواده ایرانی قرار داده است (زاهدی و همکاران، ۱۳۹۲، ۳). شکل غالب و مسلط الگوی همسرگزینی در ایران به‌صورت مجموعه‌ای از آداب، رویه‌ها و سنت‌های مبتنی بر توافق و رضایت، مابین افراد بزرگسال و صاحب نفوذ دارای قیومیت قانونی و عرفی تعریف می‌شود. (چراغی و همکاران، ۱۳۹۶، ۳۴۶). از جهتی دیگر، الگوها و شکل‌های دیگری برای گزینش همسر وجود دارد که دختر و پسر نیز به نسبت‌های متفاوت، در جهت‌دهی به آن مشارکت دارند و در مجموع، عاملیت و سطح استقلال‌شان در تصمیم‌های مرتبط با انتخاب همسر بیشتر از الگوهای سنتی رایج و متداول است (صادقی فسایی و شریفی‌ساعی، ۱۳۹۰، ۸۵). دیدگاه‌های گود و اینگلهارت^۲ نیز تأییدکننده این واقعیت است که در نهایت، ارزش‌هایی مانند هسته‌ای شدن خانواده و حق آزادی در گزینش همسر، جایگزین ارزش‌های سنتی شکل‌گیری خانواده و موجب تغییر در شیوه‌ها و الگوهای همسرگزینی، تغییرات در الگوی روابط دو جنس در قبل و بعد از ازدواج، و همچنین روابط دیگری مثل ازدواج سفید (هم‌خانگی) و دوستی‌های بین دو جنس خواهد شد.

مطالعات مختلف بیانگر آن است که در دسترس بودن روابط قبل از ازدواج بدون هیچ‌گونه تعهد و بار مالی سنگین، یکی از دلایل احتمالی تأخیر در ازدواج و یا فرار از

1. Weeks
2. Good & Inglehart

همسرگزینی، به‌ویژه در بین پسران است. هرچند آسان بودن معاشرت و رابطه با جنس مخالف قبل از ازدواج، خود می‌تواند معلول بالا رفتن سن ازدواج باشد، در هر صورت این دو می‌توانند در تعامل دوسویه همدیگر را تقویت کنند. تفاوت نوع نگرش نسبت به رابطه جنسی، ناشی از تفاوت موجود در مختصات فرهنگی، اجتماعی و مذهبی جوامع مختلف دارد. در ایران، با بنیان قوی فرهنگی و سنتی، که دین نقش مهمی در زندگی مردم جامعه ایفا می‌کند، رابطه بین دختر و پسر، چه به‌صورت علنی و چه به‌شکل پنهانی، بر اساس ایدئولوژی اسلامی ممنوع گردیده است و اسلام تنها ارتباط بین دو جنس را از طریق زوجیت و همسرگزینی مجاز می‌داند (فرهمند، جواهرچیان و هاتفی‌راد، ۱۳۹۳).

آنچه شکل‌دهنده اساس و پایه نظام رفتاری کنشگران و یا تعیین‌کننده چارچوب رفتار آن‌ها است، همان ارزش و هنجارهاست. به‌طور مسلم، دگرگونی ارزش‌ها در تغییر الگوی ارتباط بین دو جنس تأثیرگذار بوده و این تحول فرهنگی، خود معلول عوامل مختلف و از همه مشخص‌تر، تکنولوژی‌های جدید ارتباطات و اطلاعات بوده است. از طرفی، تغییر کلیشه‌های جنسیتی موجود در فرهنگ سنتی و بومی، نیز بی‌تأثیر نبوده است. تغییر این الگوی ارتباطی، از آن رو بیشتر اهمیت دارد که مصادیق آن را در همه سبک‌های ارتباطی در جامعه‌ای که دارای فرهنگ سنتی و مذهبی است (جامعه و فرهنگی که به این نوع روابط به‌عنوان تابو^۱ نگاه می‌کند)، می‌توان مشاهده کرد. اهمیت این مسئله به‌گونه‌ای است که در شهرها و مناطق به‌مراتب کوچک‌تر و سنتی‌تر نیز چنین روابط نامتعارفی مشاهده می‌شود. استان کهگیلویه و بویراحمد، یکی از استان‌های کشور است که بالاترین میزان تقید را در زمینه فرهنگ سنتی و بومی دارد. شهر یاسوج، به‌عنوان شهری نوپا و مرکز سیاسی این استان، به تبع استقرار مراکز مهم خدماتی، تولیدی استان در آن، از یک طرف باعث مهاجرت جوانان بومی استان از سایر نقاط شهری و روستائی به این شهر، با هدف تحصیل و یا فعالیت اقتصادی می‌شود؛ از طرف دیگر، وجود شرایط آب‌وهوایی مناسب و مطبوع، در کنار سایر زیرساخت‌ها و همچنین دسترسی‌های ارتباطی واقعی و مجازی، بستری مناسب جهت آشنایی آنها با فرهنگ بزرگ‌تر می‌شود.

روش‌ها و ابزارهای بسیاری برای گسترش نظریه‌ها و ایده‌های توسعه در سراسر دنیا وجود دارد که پذیرش یا رد این مدل‌های توسعه می‌تواند بر بسیاری از نتایج فردی، خانوادگی و دولتی تأثیرگذار باشد. به‌عنوان مثال، ایده‌ها و دیدگاه‌های توسعه می‌توانند بر رشد و تصمیمات اقتصادی، تصمیمات آموزشی، سلامت، مهاجرت، حمایت از دموکراسی، وضعیت زنان، مراقبت از سالمندان، و تصمیم در مورد ازدواج و فرزندآوری تأثیر بگذارند. دخالت در یک مسئله اجتماعی و برنامه‌ریزی برای هدایت و سمت‌وسو دادن به آن در جهت مطلوب و صحیح، باید مبتنی بر شناخت همه‌جانبه و توان پیش‌بینی آن از طریق شناخت روند دگرگونی آن باشد. مسئله اصلی در این مقاله، بررسی تأثیر باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های مختلف همسرگزینی در میان جوانان شهر یاسوج می‌باشد.

۲. مبانی نظری

در چند قرن اخیر، مدل‌های توسعه، مدرنیته و پیشرفت یک چارچوب تفسیری مرکزی را فراهم کرده‌اند که توسط دانشمندان علوم اجتماعی غربی برای دسته‌بندی جمعیت‌ها و جوامع، برای تفسیر ناهمگونی بین‌فرهنگی، و برای برچسب‌گذاری و توضیح تغییرات اجتماعی استفاده می‌شود. به‌علاوه، رهبران و سیاست‌گذاران جهان، برای قرن‌ها از چارچوب توسعه برای ارتقای نیاز به پیشرفت، مدرنیته و توسعه برای منافع جمعی بشر استفاده کرده‌اند. پس از فراگیر شدن این ایده، توسعه به‌عنوان عنصر اصلی فرهنگ جهانی توصیف می‌شود (مایر و همکاران^۱، ۱۹۹۷). برای دهه‌ها، جامعه‌شناسان در مورد منابع تنوع در رفتار خانواده، از جمله ازدواج، باروری، و ساختار خانواده، نظریه‌پردازی کرده‌اند. نظریه‌های اولیه در مورد خانواده بر اهمیت عوامل اجتماعی-اقتصادی به‌عنوان منابع تنوع تأکید داشتند (ترنتون^۲، ۲۰۰۵؛ آدامز، ۲۰۱۰).

آرمان‌گرایی توسعه‌ای یک مدل یا طرح‌واره فرهنگی است که مدلی ایده‌آل برای درک و برخورد با جهان ارائه می‌کند. طبقه‌بندی جهان و عناصر آن، ارزیابی ذهنی آن عناصر و

1. Meyer, et al
2. Thornton

روش‌هایی برای دستیابی به آنچه به‌عنوان خوب تعریف می‌شود، ارائه می‌کند (ترنتون و همکاران، ۲۰۱۲، ۱۰۵۶). همچنین مدلی از تغییرات اجتماعی است که از زمان روشنگری در تفکر غربی تأثیرگذار بوده است. پارادایم توسعه نشان می‌دهد که همه جوامع از طریق همان مراحل طبیعی، جهانی و ضروری توسعه پیشرفت می‌کنند (هریس، ۱۹۶۸، ماندلوم، ۲، ۱۹۷۱؛ نیسبت، ۳، ۱۹۷۵؛ ساندرسون، ۴، ۱۹۹۰). اعتقاد بر این بود که سرعت پیشرفت متفاوت است به‌طوری‌که در هر زمان می‌توان جوامعی را در سطوح مختلف توسعه مشاهده کرد. محققان غربی، جوامع شمال غربی اروپا را به‌عنوان پیشرفته‌ترین یا مدرن‌ترین جوامع طبقه‌بندی کردند و سایر جوامع را در موقعیت‌های پایین‌تری در این پیوستار طبقه‌بندی کردند. این محققان بر این باور بودند که می‌توانند از این اطلاعات مقطعی برای توصیف مسیرهای توسعه جوامع، از کمترین تا پیشرفته‌ترین حالت آنها استفاده کنند (گوردون، ۱۹۹۴؛ هریس، ۱۹۶۸؛ ساندرسون، ۱۹۹۰؛ ترنتون، ۲۰۰۱، ۲۰۰۵). اگرچه ایده‌های سلسله‌مراتب توسعه و تاریخ جهانی در دهه‌های اخیر مورد انتقاد جدی محققان قرار گرفته است، این ایده‌ها در میان سیاست عمومی بسیاری از جوامع و همچنین عموم مردم، عناصری متقاعدکننده باقی می‌مانند. محققان مشاهده کردند که ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی به‌طور متفاوتی بین کشورهای غربی و غیرغربی توزیع شده است. این صفات در غرب با توسعه یا مدرنیته همراه شدند، درحالی‌که ویژگی‌ها در جاهای دیگر با سنت یا عدم توسعه همراه شدند (ترنتون، ۲۰۰۵، ۱۳۴). این تصوّر در کنار این ایده مطرح شد که جوامعی که در موقعیت‌های کمتر پیشرفته قرار داشتند، پتانسیل ادامه توسعه را در همان مسیری دارند که جوامع توسعه‌یافته‌تر طی کرده بودند. این محققان معتقد بودند از طریق یک روش مقایسه‌ای که «به‌عنوان خواندن تاریخ به‌صورت جانبی (از پهلو) تعریف می‌کنیم»، می‌توانند از این تنوع مقطعی برای استنباط ماهیت مسیرهای توسعه در طول زمان استفاده کنند، با این فرض که در گذشته، توسعه‌یافته‌ترین کشورها مانند کشورهای کمتر توسعه‌یافته

1. Harris
2. Mandelbaum
3. Nisbet
4. Sanderson

امروزی بوده‌اند. و اینکه کشورهای کمتر توسعه‌یافته در آینده، شبیه همسایگان مدرن‌تر خود خواهند شد. پارادایم توسعه و خواندن تاریخ به‌صورت از پهلوی، صرفاً ایده‌ها و رویکردهایی نبود که توسط چندین نسل از محققان برای تفسیر جهان استفاده می‌شد؛ بلکه این پارادایم مفهومی و روش‌شناختی، با نتایجی که دانشمندان علوم اجتماعی از آنها به دست آوردند، ترکیب شد تا مدلی قوی را تشکیل دهد که ما آن را آرمان‌گرایی توسعه‌ای برای هدایت و ایجاد انگیزه در تغییرات اجتماعی بعدی می‌نامیم (جولی و همکاران^۱، ۲۰۰۶، ۳).

درون‌مایه‌های اصلی آرمان‌گرایی توسعه‌ای توسط ترنتون در چهار گزاره خلاصه شد. گزاره اول، جامعه مدرن را به‌عنوان جامعه خوب و دست‌یافتنی، دارای ثروت، رفاه و خوشبختی مشخص می‌کند. گزاره دوم این است که خانواده مدرن، خوب و دست‌یافتنی است. سومین گزاره از آرمان‌گرایی توسعه‌ای این است که خانواده مدرن هم علت و هم معلول جامعه مدرن است. گزاره چهارم این است که افراد حق دارند آزاد و برابر باشند و روابط باید بر اساس رضایت باشد. گزاره چهارم به ارزش‌های اساسی فردگرایی، آزادی و برابری اشاره می‌کند. به این چهار گزاره از آرمان‌گرایی توسعه‌ای، گزاره پنجمی را اضافه می‌کنیم و آن این است که جوامع پویا هستند و از داشتن ویژگی‌هایی که با عنوان سنتی تعریف می‌شوند، به سمت ویژگی‌هایی که به‌عنوان مدرن تعریف می‌شوند حرکت می‌کنند (ترنتون و دوریوس^۲، ۲۰۱۵، ۲۸۴).

در این چارچوب، جامعه مدرن به‌عنوان نسل‌هایی از محققان و سیاست‌گذاران تعریف می‌شود که شامل ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی جوامع غربی می‌شود و در اوج توسعه قرار دارند. به همین ترتیب، خانواده مدرن شامل جنبه‌هایی از خانواده است که با عنوان مدرن شناخته شده‌اند (به‌عنوان مثال: خانواده هسته‌ای، مستقل و مستقل بین‌نسلی، تک‌همسری، ازدواج‌هایی که توسط زوج‌های بالغ ترتیب داده می‌شود، خواستگاری قبل از ازدواج، ارزش بالای زنان، و تأکید بر آزادی و برابری در روابط خانوادگی). این چارچوب آرمان‌گرایی توسعه‌ای، مجموعه‌ای از ایده‌ها را درباره جامعه مدرن، خانواده مدرن، حقوق بشر و برابری ارائه می‌کند که برای جوامع، مثبت تلقی می‌شود (جولی و همکاران، ۲۰۰۶).

1. Julie et al
2. Thornton & Dorius

با توجه به مدل شبکه‌ای فرهنگ، مردم طرح‌واره‌ها را در طول زمان بازتولید کرده و تغییر می‌دهند (همان). به‌طور خاص، زمانی که افراد با طرح‌واره‌ها تماس پیدا می‌کنند، برخی پذیرفته می‌شوند، برخی کنار گذاشته می‌شوند و برخی دیگر از طریق فرایندهای گروهی و فردی مجدداً چارچوب‌بندی می‌شوند. هنگامی که مردم عادی با آرمان‌گرایی توسعه‌ای در تماس بودند، ارزش‌ها و باورهای آن را در شبکه‌های محلی، که قبلاً سایر طرح‌واره‌های بومی و مرتبط با خانواده را شامل می‌شد، وارد کردند. در این فرایندها، بسیاری از طرح‌واره‌های آرمان‌گرایی توسعه پذیرفته شدند، برخی برای تناسب با طرح‌واره‌های بومی، اصلاح شدند، و برخی دیگر به‌طور کامل رد شدند. برخی از طرح‌واره‌های آرمان‌گرایی توسعه‌ای اتخاذ شده، در کنار طرح‌واره‌هایی که با آن‌ها در تضاد است، نگهداری می‌شوند. برای مثال، فلسطینیان در اسرائیل ارزش یک خانواده کوچک را پذیرفتند، اما این ارزش در کنار این طرح وجود دارد که یک خانواده بزرگ برای بازتولید ملت فلسطین بسیار ارزشمند است (کناانه، ۲۰۰۲). بر اساس آرمان‌گرایی توسعه‌ای، در ازدواج‌های «مدرن»، افراد معمولاً بر اساس محبت، همسر خود را انتخاب می‌کنند. به‌علاوه، در آرمان‌گرایی توسعه‌ای، افراد بر اساس طبقه برابر و بدون جایگاه متفاوت دیده می‌شوند. بنابراین، برای انتخاب همسر، فراتر رفتن از طبقه خود، با آرمان‌گرایی توسعه و ازدواج «مدرن» سازگار است. چنین رفتاری با ارزش‌های فردگرایی، آزادی و برابری که زیربنای آرمان‌گرایی توسعه‌ای است، همخوانی دارد. برعکس، ازدواج‌های ترتیب داده شده با اولویت دادن خانواده و جمع بر فرد، و اهمیت دادن طبقه و ملاحظات دیگر بر عشق به‌عنوان مبنای ازدواج، با جنبه‌های کلیدی آرمان‌گرایی توسعه در تضاد هستند (آلندورف و ترتون، ۲۰۱۵).

در این مقاله هدف تأیید یا رد اصول و ارزش‌های آرمان‌گرایی توسعه‌ای نیست؛ در عوض، اینکه آیا پذیرفتن این ارزش‌ها و باورهای توسعه‌ای بر رفتار افراد تأثیر می‌گذارد یا خیر هدف نگارندگان مقاله است. مفهوم‌سازی ارتباط بین آرمان‌گرایی توسعه‌ای و عوامل مختلف اجتماعی-اقتصادی، که انتظار می‌رود بر رفتار ازدواج نیز تأثیر بگذارد، نیز حائز اهمیت است. در این مقاله بر اساس مدل آرمان‌گرایی توسعه‌ای و با استفاده از اطلاعاتی که از جوانان

شهر یاسوج جمع‌آوری شده، اشاعه و پذیرش آرمان‌گرایی توسعه‌ای، به ویژه در ارتباط با ابعاد مختلف نگرشی و سبک‌های همسرگزینی بررسی می‌شود. بر مبنای مفروضات زیربنایی این نظریه، و با در نظر گرفتن دسترسی عموم مردم و به ویژه جوانان به رسانه‌های مختلف اجتماعی، ما انتظار داریم که آرمان‌گرایی توسعه در جامعه گسترش یافته باشد، و به صورت خاص، جوانان تحت تأثیر این ایده‌ها رفتارهای مختلف اجتماعی خود را تنظیم کنند.

۳. پیشینه تحقیق

عباسی شوازی و عسکری ندوشن (۱۳۷۸) در مقاله خود با عنوان «آرمان‌گرایی در توسعه و نگرش‌های مرتبط با خانواده در ایران» به مطالعه، اشاعه ایده‌ها و آرمان‌های توسعه و آگاهی و اعتقاد عمومی نسبت به آن در ایران، با تأکید بر ابعاد مرتبط با نگرش‌ها و رفتارهای خانواده، پرداخته‌اند. نتایج، تأییدکننده این فرضیه است که مدل‌ها و ایده‌آل‌های توسعه در سطحی وسیع گسترش یافته و بر عقاید و طرز فکر مردم تأثیرگذار بوده است. یافته‌های مطالعه نشان دهنده این است که در بین اکثریت پاسخگویان، سطح بالایی از آگاهی و اطلاع نسبت به ایده‌ها و مدل‌های توسعه وجود دارد. به علاوه، مردم در ارزیابی نگرش‌ها و رفتارهای خانوادگی و جمعیتی، به طور گسترده‌ای این ایده‌ها و مدل‌ها را استفاده می‌کنند.

کاظمی (۱۳۸۹) در مطالعه‌ای با عنوان «بررسی تأثیر آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر شکاف بین نگرش‌های دختران و مادران آنها نسبت به ازدواج و خانواده» ضمن شناخت نگرش دختران و مادران نسبت به ازدواج، خانواده و شکاف بین آنها، تأثیر آرمان‌گرایی توسعه‌ای را بر این شکاف بررسی می‌کند. بر اساس یافته‌های این مطالعه، بین نگرش مادران و دختران آن‌ها شکاف و فاصله قابل توجهی وجود دارد. نگرش مادران نسبت به سن مطلوب همسرگزینی، نحوه‌گزینش همسر، طلاق، مقبولیت ازدواج، ارتباطات خانوادگی و مطلوبیت فرزندآوری، قدرت تصمیم‌گیری درون خانواده از نوع سنتی است و دختران نسبت به این نوع شاخص‌ها نگرش مدرن‌تری دارند.

کاظمی و نیازی (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان «بررسی تأثیر متغیرهای فرهنگی و زمینه‌ای بر الگوی ازدواج» معتقدند سبک‌ها و آرمان‌های توسعه‌ای به طور گسترده‌ای در جهان انتشار

یافته‌اند و عوامل مهمی در جهت تغییر دادن نگرش‌ها و رفتارها هستند. سبک همسرگزینی در ایران از یک طرف تحت‌تأثیر عوامل درونی مانند شهرنشینی، مدرنیزاسیون، و سطح بالای تحصیلات و از طرف دیگر متأثر از عوامل بیرونی، مانند آرمان‌گرایی توسعه‌ای قرار گرفته و به آرامی گرایش به مشابهت با سبک‌های ازدواج مدرن در جوامع صنعتی نشان می‌دهد.

افشاری و همکاران (۱۳۹۹) مطالعه‌ای با عنوان «تأثیر آرمان‌گرایی توسعه‌ای جوانان تهرانی بر گرایش آنها به مهاجرت» انجام دادند. یافته‌های تحقیق نشان‌دهنده آن است که آرمان‌گرایی توسعه‌ای از میان متغیرهای تعریف‌شده به‌عنوان قوی‌ترین متغیر بر تمایل به مهاجرت در بین جوانان تأثیر داشت. در مرتبه بعدی تمایلات مذهبی افراد است که خود متأثر از متغیرهای دیگر بوده، ولی خودش به شکل مستقیم، اثر قابل‌توجهی بر گرایش به مهاجرت جوانان داشته است؛ به این معنا که با بالا رفتن میزان گرایش مذهبی افراد، میزان گرایش آنها به مهاجرت روبه‌پایین آمده است.

ترنتون و ژی^۱ (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای با عنوان «آرمان‌های توسعه‌ای در چین» به این نتیجه رسیدند که گرایش به ازدواج با تأخیر و یا مجرد ماندن در چین پس از اصلاحات در حال ظهور است. این مطالعه با استفاده از یک مدل فرهنگی معروف به آرمان‌گرایی توسعه‌ای استدلال می‌کند که جهان‌بینی جدیدی که نوع بدن ایده‌آل را مشخص می‌کند در غرب رایج شده است و این جهان‌بینی جدید به چین صادر شده است. این بخش جدید از بسته آرمان‌گرایی توسعه‌ای که احتمالاً بر اساس جنسیت طبقه‌بندی شده است، تأثیر قوی‌تری بر زنان نسبت به مردان دارد و احتمالاً در مناطق شهری بیش از مناطق روستایی نفوذ کرده است.

ژو^۲ (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «آرمان‌های توسعه‌ای، وزن و شکل بدن، و ورود ازدواج در چین در حال‌گذار» نشان می‌دهد که آرمان‌گرایی توسعه‌ای منبع مهمی برای تنوع و تغییر در رفتار خانواده است؛ اما این پیشنهاد تا حد زیادی در سطح فردی آزمایش نشده است. این پژوهش به بررسی تأثیر باورها و ارزش‌های آرمان‌گرایی توسعه بر ورود افراد به ازدواج می‌پردازد.

1. Xie

2. Xu

کاواز و ترنتون^۱ (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای با عنوان «باورها در مورد تغییر و توسعه خانواده در ترکیه» به بررسی این موضوع پرداختند که تا چه حد باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای در مورد ارتباط توسعه اقتصادی با ازدواج و فرزندآوری در ترکیه گسترش یافته است. تحلیل‌های آنها شواهد قابل توجهی را نشان می‌دهد که ایده‌های آرمان‌گرایی توسعه‌ای به‌طور گسترده در میان مردم عادی ترکیه پخش شده است. همچنین، نتایج نشان می‌دهد که مردم ترکیه تمایز کمی بین آرمان‌گرایی توسعه‌ای که به کشور خودشان مربوط می‌شود و آرمان‌گرایی توسعه‌ای به‌عنوان ملاحظات کلی‌تر یا انتزاعی‌تر قائل می‌شوند.

از پژوهش‌های انجام شده در خصوص سبک‌های همسرگزینی و شیوه‌های ارتباط بین دو جنس می‌توان چنین استنباط کرد که این پدیده به‌شدت تحت تأثیر فرهنگ در هر جامعه‌ای است. از طرفی، تمرکز غالب این پژوهش‌ها در مورد یک جنس و گروه جمعیتی خاص بوده است. و هر یک از پژوهش‌ها به بررسی بُعدی از این پدیده پرداخته‌اند. مسلماً پدیده همسرگزینی همانند سایر پدیده‌های فرهنگی، تحت تأثیر تغییرات محیطی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تغییر می‌کند، به‌ویژه در جوامعی که دارای بافت فرهنگی سنتی و ایدئولوژیک است. از طرف دیگر، مواجهه با فناوری‌های جدید ارتباطی، ممکن است نگرشی پارادوکسی برای جوانان ایجاد کرده باشد

۴. روش تحقیق

داده‌های مورد استفاده برای نگارش این مقاله از پیمایش جوانان شهر یاسوج در سال ۱۴۰۰ از طریق پرسشنامه ساخت‌یافته گردآوری شده اقتباس یافته است. در این پیمایش جامعه آماری شامل تمام جوانان ۱۸ تا ۳۵ سال این شهرستان می‌باشد. پیمایش انجام شده مبتنی بر روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای است. در پرسشنامه مقیاس‌های تعدیل‌یافته نگرش به ازدواج (براتین و روزن، ۱۹۹۸، ۸۶)، و مقیاس دینداری (گلاک و استارک، ۱۹۶۵، ۱۷۳-۱۷۵) مورد استفاده قرار گرفت. بقیه مقیاس‌های پرسشنامه محقق ساخته بوده‌اند. روایی و پایایی پرسشنامه نیز به ترتیب از طریق اعتبار صوری و ضریب آلفای کرونباخ که

1. Kavas & Thornton

روشی برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری است تأیید شده است. ضریب آلفای تمامی متغیرهای سازه‌ای تحقیق بالاتر از (۰/۷) و همچنین ضریب آلفای متغیر وابسته (سبک‌های همسرگزینی) (۰/۹۱) بوده است. افراد جامعه آماری بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۹۵، ۶۵۳۲۵ نفر می‌باشد، بر این اساس با توجه به فورمول کوکران، و در نظر گرفتن ضریب خطای ۴ درصد و سطح اطمینان ۹۵ درصد، تعداد نمونه ۶۰۸ نفر مورد بررسی قرار گرفت.

متغیر وابسته تحقیق، سبک‌های همسرگزینی و متغیرهای مستقل شامل متغیرهای جمعیتی (جنسیت، سن، محل تولد، بعد خانوار، وضع تأهل)، متغیرهای اقتصادی-اجتماعی (سطح تحصیلات فرد و والدین، درآمد خانواده، کیفیت منطقه محل زندگی) و متغیرهای تبیینی دیگر شامل مادی‌گرایی، دینداری، فردگرایی، استفاده از فضای مجازی و اینترنت، نگرش‌های جنسیتی، آرمان‌گرایی توسعه‌ای و نگرش به ازدواج می‌باشند.

در جدول شماره (۱)، گویه‌های استفاده شده برای سنجش متغیرهای وابسته و مستقل تحقیق ارائه شده است. طیف پاسخگویی به این سؤال‌ها بر اساس طیف لیکرت بوده است.

جدول ۱. تعریف عملیاتی متغیرهای وابسته و مستقل تحقیق

متغیر	تعریف عملیاتی
سبک‌های همسرگزینی (وابسته)	خانواده هر فرد باید در انتخاب همسر فرزندان تصمیم‌گیرنده نهایی باشد. ازدواج فامیلی را بیشتر ترجیح می‌دهم. عشق و علاقه معمولاً بعد از ازدواج به وجود می‌آید. دوستی‌های قبل از ازدواج مشکلاتی را برای دختر و پسر ایجاد نمی‌کند. وجود عشق قبل از ازدواج لازم است. دوستی و روابط دختر و پسر قبل از ازدواج برای شناخت بیشتر ضرورت دارد. ازدواج لزوماً نباید شکل و حالت رسمی داشته باشد. آشنایی دختر و پسر صرفاً باید بعد از مراسم خواستگاری و با نظارت خانواده باشد. استفاده از تجارب خانواده در انتخاب همسر مفید است. رضایت خانواده در انتخاب همسر مهم‌تر از علاقه داشتن است.
ضریب آلفا کرونباخ = ۰/۹۱ تعداد گویه = ۱۰	
مادی‌گرایی	برایم مهم است که چیزهای واقعاً خوب و دلپذیر داشته باشم. دوست دارم آنقدر پول‌دار شوم تا بتوانم هر چیزی که می‌خواهم بخرم. اگر توان خرید چیزهای بیشتری را داشته باشم، خوشحال‌تر خواهم بود. بعضی وقت‌ها، از اینکه توان خرید همه آن چیزهایی را که می‌خواهم ندارم، ناراحت می‌شوم. امور مادی در زندگی من اهمیت چندانی ندارد. واقعاً درست است که پول خوشبختی می‌آورد.
ضریب آلفا کرونباخ = ۰/۸۱ تعداد گویه = ۶	

متغیر	تعریف عملیاتی
استفاده از فضای مجازی و اینترنت ضریب آلفا کرونباخ = ۰/۶۸ تعداد گویه = ۷	استفاده از اینترنت برای اطلاع از اخبار ایران و جهان. استفاده از اینترنت برای امور علمی و دریافت مقالات. استفاده از شبکه‌های مختلف اجتماعی (تلگرام، واتس‌آپ، اینستاگرام و...). استفاده از شبکه‌های اجتماعی جهت چت با سایر دوستان. استفاده از شبکه‌های اجتماعی جهت استفاده از مطالب مفید و علمی. اعتماد و اطمینان به افراد و شخصیت آن‌ها در شبکه‌های اجتماعی. در میان گذراندن احساسات خود با دیگران در شبکه‌های اجتماعی.
نگرش‌های جنسیتی ضریب آلفا کرونباخ = ۰/۸۳ تعداد گویه = ۸	سهم زنان و مردان از فرصت‌های اجتماعی باید مساوی باشد. وظیفه اصلی زنان، مراقبت از همسر و فرزندان در خانه است. زنان توانایی اشتغال در مشاغل مدیریتی بالا را دارند. مردان و زنان باید از فرصت‌های شغلی برابری برخوردار باشند. تصمیم‌گیری‌های مهم باید توسط مردان انجام گیرد. فرزند پسر خانواده می‌تواند به خواهرش در مواردی دستور بدهد. بهترین شغل برای زنان خانه‌داری است. زن باید از شوهر خود اطاعت کند.
آرمان‌گرایی توسعه‌ای ضریب آلفا کرونباخ = ۰/۷۶ تعداد گویه = ۱۴	تصمیم‌گیری جوامع بر اساس علم به جای دین، غیرقابل قبول بودن ازدواج زیر ۱۸ سالگی. انتخاب همسر فرد مبتنی بر عشق. داشتن رابطه جنسی قبل از ازدواج. انتخاب طلاق به جای ماندن در ازدواج ناموفق. زندگی زوج‌های ازدواج کرده با والدین. پذیرش تولد فرزند از مادران خارج از ازدواج. وجود عشق در روابط زوجین. وجود برابری بین زن و مرد. زندگی زنان و مردان بدون ازدواج با هم. حق انتخاب پوشش. وجود فرصت برای پیشرفت. احترام به افکار و عقاید افراد. اداره جامعه بر اساس اصول دموکراسی.
نگرش به ازدواج ضریب آلفا کرونباخ = ۰/۷۴ تعداد گویه = ۸	ازدواج، افراد را در رسیدن به اهداف خود محدود می‌کند. قرار نیست افراد تا آخر عمر در یک رابطه زناشویی بمانند. ازدواج، دوستی و رفاقتی است که در سایر رابطه‌ها وجود ندارد. یکی از رویاهای همیشگی من داشتن یک ازدواج شاد است. ازدواج یک عمل مقدس است. ازدواج فقط یک قرارداد قانونی است. از ازدواج می‌ترسم. تا فردی ازدواج نکند کامل نیست.

داده‌ها در بخش‌های توصیفی، استنباطی و تبیینی با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت. در بخش توصیفی، جداول فراوانی مطلق و نسبی و میانگین متغیر وابسته بر حسب متغیرهای جمعیتی و اقتصادی-اجتماعی ارائه شده است. در بخش استنباطی، بر حسب سطح سنجش متغیرها از آزمون‌های تفاوت میانگین‌ها (آزمون t)، تحلیل واریانس (آزمون F) و آزمون همبستگی استفاده شده است. در بخش تبیینی از مدل رگرسیون چندگانه به روش گام‌به‌گام و مدل تحلیل مسیر استفاده شده است.

۵. یافته‌ها

بررسی‌های آماری صورت گرفته نشان می‌دهد که از میان پاسخگویان نمونه مورد بررسی، (۵۸/۷) درصد دختر و (۴۱/۲) درصد پسر هستند. میانگین مقیاس آرمان‌گرایی توسعه‌ای در بین دختران (۹) و در بین پسران (۸/۹) بوده است که این نشان می‌دهد که سطح آرمان‌گرایی دختران نسبت به پسران بیشتر است. البته میانگین مقیاس سبک همسرگزینی آنها تقریباً برابر بوده است. حدود (۷۰ درصد) از پاسخگویان مجرد هستند و به همین نسبت دارای نمره بالاتری از آرمان‌گرایی توسعه و سبک همسرگزینی هستند. (۵۸/۴) درصد افراد نمونه متولد شهر و (۴۱/۶) درصد، متولد روستا هستند. در همین ارتباط می‌توان گفت کسانی که متولد شهر هستند، نسبت به روستائیان آرمان‌گراتر، و به همان نسبت، گرایش به سبک همسرگزینی مدرن دارند.

جدول ۲. توزیع جوانان بر حسب متغیرهای زمینه‌ای و میانگین مقیاس آرمان‌گرایی توسعه و سبک همسرگزینی

متغیرها	فراوانی	درصد	میانگین مقیاس آرمان‌گرایی توسعه دامنه (۱-۱۴)	میانگین مقیاس سبک همسرگزینی دامنه (۱۴-۴۶)
جنسیت	دختر	۳۵۷	۹	۳۰/۰۹
	پسر	۲۵۱	۸/۹	۳۰/۴۷
وضعیت تأهل	متأهل	۱۸۷	۸/۷۷	۲۹/۳۷
	مجرد	۴۲۲	۹/۰۶	۳۰/۶۳
محل تولد	شهر	۳۵۵	۹/۱۳	۳۰/۷۳
	روستا	۲۵۳	۸/۷۵	۲۹/۵۶
سن	۱۸-۲۰	۱۴۲	۹/۰۳	۲۹/۸۴
	۲۰-۲۵	۲۷۹	۸/۹	۳۰/۱
	۲۵-۳۰	۱۱۲	۸/۸۳	۲۹/۸۸
تحصیلات	۳۰+	۷۵	۹/۳۳	۳۲
	دیپلم و پایین‌تر	۱۲۲	۸/۷۴	۲۹/۸۲
	کاردانی	۷۶	۹/۰۱	۳۰/۲۵
	کارشناسی	۳۸۵	۸/۹۸	۳۰/۱۲
	ارشد و بالاتر	۲۶	۹/۷۸	۳۴/۲۴

متغیرها	فراوانی	درصد	میانگین مقیاس آرمان‌گرایی توسعه دامنه (۱-۱۴)	میانگین مقیاس سبک همسرگزینی دامنه (۱۴-۴۶)
۳-۴ نفر	۲۴۱	۳۹/۷	۹/۱۱	۳۰/۷۸
۵-۶	۲۶۴	۴۳/۴	۸/۹۹	۳۰/۲۵
۷-۸	۵۶	۹/۳	۸/۱۶	۲۸/۷۴
۹-۱۳	۶	۰/۹	۹/۸۵	۳۱/۰۰
بالا	۹۹	۱۶/۳	۹/۶۳	۳۱/۴۴
متوسط	۳۹۵	۶۴/۹	۹/۰۲	۳۰/۲۰
پایین	۱۱۵	۱۸/۸	۸/۲۴	۲۹/۳۷
کم	۳۲	۵/۳	-	۲۹/۰۸
متوسط	۴۰۷	۶۷	-	۲۸/۸۱
زیاد	۱۶۹	۲۷/۷	-	۳۳/۹۳
کم	۱۴۱	۲۳/۲	۷/۹۹	-
متوسط	۳۵۵	۵۸/۳	۸/۹۶	-
زیاد	۱۱۲	۱۸/۵	۱۰/۲۲	-

توزیع سنی افراد مورد بررسی بدین‌گونه است که ۲۳/۴ درصد آنها ۱۸ تا ۲۰ سال، ۴۵/۹ درصد بین ۲۰ تا ۲۵ سال، ۱۸/۴ درصد بین ۲۵ تا ۳۰ و ۱۲/۳ درصد افراد نمونه بالای ۳۰ سال بوده‌اند. در توصیف نمره مقیاس آرمان‌گرایی توسعه و سبک همسرگزینی گروه‌های سنی، با یک تفاوت حداقلی، همه آنها مشابه هستند ولی کسانی که در سنین (۳۰) سال و بالا هستند، هم آرمان‌گراتر و هم معتقد به سبک مدرن همسرگزینی هستند.

بررسی آماری نشان می‌دهد که اکثر افراد نمونه مورد بررسی (۶۳/۳ درصد) دارای تحصیلات کارشناسی، ۴/۲ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر، ۱۲/۶ درصد در سطح کاردانی و ۱۹/۷ درصد نیز دارای تحصیلات دیپلم و پایین‌تر بوده‌اند. در همین ارتباط می‌توان گفت که کسانی که تحصیلات بالاتری دارند، به نسبت آرمان‌گراتر و معتقد به سبک مدرن همسرگزینی هستند. همچنین حدود ۸۰ درصد افراد مورد مطالعه در خانوارهای ۳ تا ۸ نفره زندگی می‌کنند. میانگین نمره مقیاس آرمان‌گرایی توسعه و سبک همسرگزینی در خانواده‌های کم‌جمعیت و پرجمعیت بالا است. به لحاظ کیفیت منطقه مورد زندگی افراد

نمونه، غالب پاسخگویان (۶۴/۹ درصد) در منطقه متوسطی زندگی می‌کنند. همچنین می‌توان گفت که کسانی که دارای سطح کیفی متوسط و بالاتری هستند به همان نسبت آرمان‌گراتر هستند و تمایل به سبک‌های مدرن همسرگزینی دارند. در نهایت، غالب افراد مورد بررسی (۶۷ درصد) دارای سطح آرمان‌گرایی توسعه متوسطی بوده‌اند. در توصیف سبک همسرگزینی نیز می‌توان گفت اکثر افراد نمونه اعتقاد به سبک متوسط (بینابین) همسرگزینی دارند و آنهایی که نمره بالا و یا پایینی دارند، در اقلیت هستند. البته کسانی که نمره بالای سبک همسرگزینی را آوردند، از سطح آرمان‌گرایی توسعه بالایی برخوردار هستند. نتایج بررسی رابطه‌های موجود در میان متغیرهای مستقل و متغیر وابسته در جداول شماره ۲ و ۳ گزارش شده است. نتایج آزمون تفاوت میانگین‌ها برای مقیاس سبک‌های همسرگزینی برای متغیرهای مستقل نشان می‌دهد که جنسیت با سبک‌های همسرگزینی رابطه معناداری ندارد. به عبارت دیگر، بین پسران و دختران با توجه به مقادیر $t = -/۷۸۲$ و سطح معناداری برابر با $(۰/۴۳۵)$ تفاوت معناداری در خصوص سبک همسرگزینی وجود ندارد. همچنین متغیر وابسته بر حسب وضعیت تأهل $(t = -۲/۴۷)$ و سطح معناداری برابر با $(۰/۰۱۴)$ و محل تولد $(t = -۲/۴۴)$ و سطح معناداری برابر با $(۰/۰۱۵)$ تفاوت معنادار نشان می‌دهد. به این ترتیب که مجرد و متولد شهر بودن تمایلات مدرن‌تری را در ارتباط با سبک همسرگزینی نشان می‌دهد.

جدول ۳. نتایج تفاوت میانگین‌ها (آزمون t) برای متغیر سبک‌های همسرگزینی

متغیرهای مستقل	مقدار T	سطح معناداری
جنسیت	-/۷۸۲	۰/۴۳۵
وضعیت تأهل	-۲/۴۷	۰/۰۱۴
محل تولد	-۲/۴۴	۰/۰۱۵

در جدول شماره (۴) رابطه و همبستگی بین متغیرهای مستقل و سبک‌های همسرگزینی نیز نشان داده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، بین مادی‌گرایی، استفاده از فضای مجازی و اینترنت و همچنین فردگرایی با سبک‌های همسرگزینی رابطه معناداری وجود ندارد. اما بین متغیرهای دینداری $(t = -۰/۴۲۴)$ ، نگرش‌های جنسیتی $(t = ۰/۲۶۲)$ ، آرمان‌گرایی توسعه‌ای $(t = ۰/۳۷۰)$ و نگرش به ازدواج $(t = -۰/۲۷۵)$ رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون‌های تحلیل واریانس و همبستگی بین متغیرهای تبیینی و سبک‌های همسرگزینی

متغیر	آزمون F	سطح معناداری
میزان تحصیلات پاسخگو	۴/۳۳	۰/۰۵
میزان تحصیلات پدر	۳/۵۶	۰/۰۱
میزان تحصیلات مادر	۵/۸۱	۰/۰۰
درآمد	۰/۰۴۵	۰/۹۵
مادی گرایی	۰/۰۶۶	۰/۱۰۵
استفاده از فضای مجازی و اینترنت	۰/۴۲	۰/۳۰۵
دینداری	-۰/۴۲۴	۰/۰۰
فردگرایی	۰/۰۷۳	۰/۰۷۲
نگرش‌های جنسیتی	۰/۲۶۲	۰/۰۰
آرمان‌گرایی توسعه‌ای	۰/۳۷۰	۰/۰۰
نگرش به ازدواج	-۰/۲۷۵	۰/۰۰

تفاوت سبک همسرگزینی بر حسب متغیرهای درآمد، میزان تحصیلات پاسخگو و همچنین والدین نشان می‌دهد که رابطه معناداری بین متغیرهای میزان تحصیلات پاسخگو ($F=۴/۳۳$ ، سطح معناداری: $۰/۰۵$) و میزان تحصیلات پدر ($F=۳/۵۶$ ، سطح معناداری: $۰/۰۱$) و میزان تحصیلات مادر ($F=۵/۸۱$ ، سطح معناداری: $۰/۰۰$) و سبک‌های همسرگزینی وجود دارد. بین سبک همسرگزینی و میزان درآمد خانوار ($F=۰/۰۴۵$ ، سطح معناداری: $۰/۹۵$) رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول ۵. ضرایب تأثیرگذاری متغیرهای مستقل تحقیق بر سبک‌های همسرگزینی

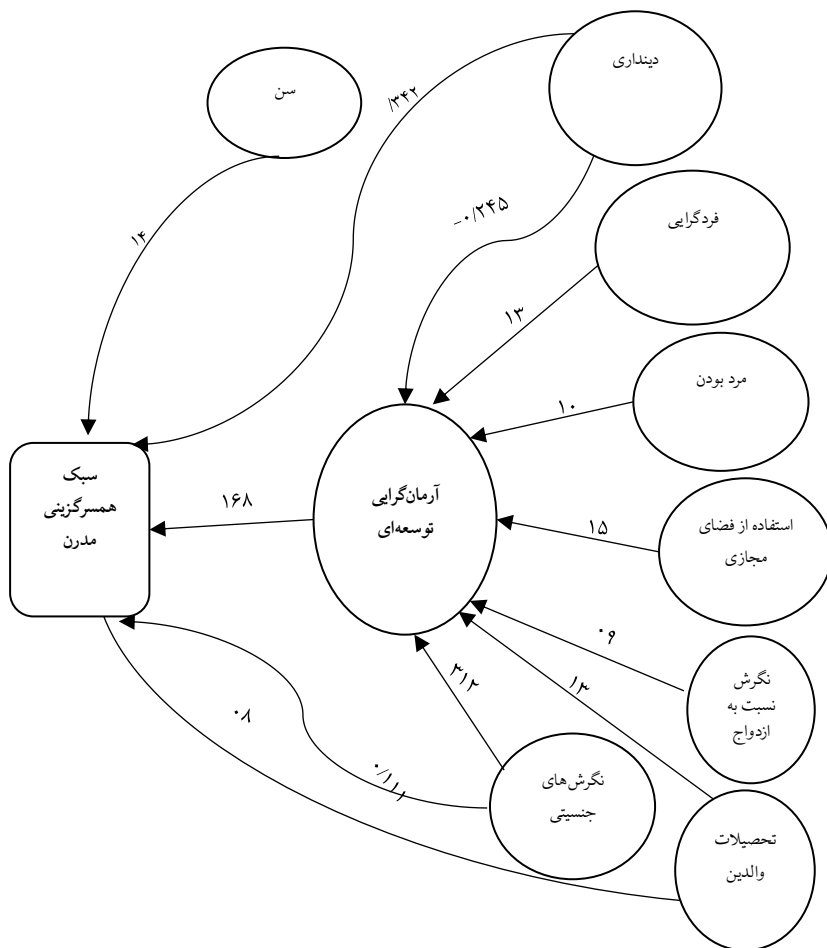
متغیرهای تأثیرگذار	ضریب تأثیر (بتا)	ارزش T	معناداری	R	R ²
دینداری	-۰/۳۴۲	-۸/۸۵۹	۰/۰۰	۰/۴۷۲	۰/۱۸۲
آرمان‌گرایی توسعه‌ای	۰/۱۶۸	۴/۱۱۳	۰/۰۰	۰/۴۷۹	۰/۲۳۰
سن	۰/۱۴۵	۴/۱۱۲	۰/۰۰	۰/۴۹۹	۰/۲۴۹
نگرش‌های جنسیتی	۰/۱۱۱	۲/۹۳۸	۰/۰۳	۰/۵۱۱	۰/۲۶۱
تحصیلات والدین	۰/۰۸۹	۲/۴۴۶	۰/۰۱۵	۰/۵۱۸	۰/۲۶۹
$F= ۵۴/۸۷۵$					Sig: ۰/۰۰

جدول ۵: متغیرهای وارد شده به مدل رگرسیون چندگانه به شیوه گام به گام برای پیش بینی سبک‌های همسرگزینی را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج، با توجه به مقدار ($F= ۵۴/۸۷۵$)، و سطح معناداری: ($۰/۰۰$)، مدل کلی معنادار است. از میان متغیرهای مستقل، به ترتیب

دینداری، آرمان‌گرایی توسعه‌ای، سن، نگرش‌های جنسیتی و تحصیلات والدین تأثیر معناداری بر سبک‌های همسرگزینی داشته‌اند. دینداری با ضریب بتای $0/342$ - تأثیر معکوسی را بر سبک همسرگزینی نشان می‌دهد به این معنی که هرچه دینداری بالاتر تمایل به سبک مدرن همسرگزینی پایین‌تر است. متغیرهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای، سن، نگرش‌های جنسیتی، و تحصیلات والدین اثر مثبتی بر تمایل به سبک همسرگزینی مدرن نشان می‌دهند. ضریب تعیین مدل نشان می‌دهد که ۲۷ درصد از واریانس متغیر وابسته توسط مدل تبیین می‌گردد.

شکل ۱. تحلیل مسیر تأثیرگذاری متغیرهای مستقل بر آرمان‌گرایی توسعه‌ای و سبک همسرگزینی

بر اساس مدل نهایی تحلیل مسیر، متغیر سن به صورت مستقیم و متغیرهای دینداری تحصیلات والدین و نگرش‌های جنسیتی هم به صورت مستقیم و هم از طریق آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های همسرگزینی تأثیرگذار بوده‌اند. متغیرهای فردگرایی، مردبودن، استفاده از فضای مجازی و نگرش نسبت به ازدواج، به صورت غیرمستقیم و از طریق آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر سبک‌های همسرگزینی مؤثر بوده‌اند. جدول شماره (۷)، اثرگذاری مستقیم و غیرمستقیم هر کدام از متغیرها را بر متغیر وابسته نشان می‌دهد. بر این اساس، متغیرهای دینداری، آرمان‌گرایی توسعه‌ای، سن، نگرش‌های جنسیتی، تحصیلات والدین، استفاده از فضای مجازی و اینترنت، فردگرایی، مردبودن و نگرش به ازدواج، به ترتیب بیشترین تأثیر را بر سبک‌های همسرگزینی داشته‌اند.

جدول ۷. میزان تأثیر مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته (سبک همسرگزینی مدرن)

متغیرها	انواع تأثیر		
	مستقیم	غیرمستقیم	کل
دینداری	-۰/۳۴۲	-۰/۰۴۱	-۰/۳۸۳
آرمان‌گرایی توسعه‌ای	۰/۱۶۸	-	۰/۱۶۸
سن	۰/۱۴۵	-	۰/۱۴۵
نگرش‌های جنسیتی	۰/۱۱۱	۰/۳۱۲	۰/۱۶۳
تحصیلات والدین	۰/۰۸۹	۰/۱۳۵	۰/۱۱۲
استفاده از فضای مجازی و اینترنت	-	۰/۱۵۸	۰/۱۵۸
فردگرایی	-	۰/۱۳۱	۰/۱۳۱
مردبودن	-	۰/۱۰۵	۰/۱۰۵
نگرش به ازدواج	-	-۰/۰۹۴	-۰/۰۹۴

۶. بحث و نتیجه‌گیری

آرمان‌گرایی توسعه‌ای، مجموعه‌ای از باورها و ارزش‌هایی است که از تئوری توسعه پدید آمده‌اند و به جوامع و افراد الگویی برای درک جهان و زندگی در جهان ارائه می‌دهند (ترنتون، ۲۰۰۱، ۲۰۰۵). این مدل از توسعه، چارچوبی بود تا در این مطالعه، سبک‌های همسرگزینی مورد بررسی قرار گیرد. گزینش همسر در ایران در دهه‌های اخیر دچار تغییر و تحولات زیادی

شده است. در عمل، کل خانواده و بخش قابل توجهی از نظام خویشاوندی طرفین، تا حدی دخالت دارند (چراغی و همکاران، ۱۳۹۶، ۳۴۶)؛ این مداخله امروزه و به‌ویژه در بین جوانان و خانواده‌های دارای تحصیلات دانشگاهی کمتر دیده می‌شود. سبک‌های همسرگزینی (سنتی، ترکیبی و آزاد) در این تحقیق، به‌عنوان متغیر وابسته مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که بین متغیرهای دینداری، آرمان‌گرایی توسعه‌ای، نگرش‌های جنسیتی و نگرش به ازدواج با سبک‌های همسرگزینی رابطه معناداری وجود دارد، و متغیرهای مادی‌گرایی، استفاده از فضای مجازی و اینترنت و فردگرایی رابطه معناداری با سبک‌های همسرگزینی نداشتند.

بر اساس مدل نهایی تحقیق، پنج متغیر که بیشترین ارتباط را با سبک‌های همسرگزینی داشتند انتخاب شدند. این متغیرها به ترتیب اهمیت (بر اساس ضرایب رگرسیونی) دینداری (به‌صورت منفی)، آرمان‌گرایی توسعه‌ای، سن و تحصیلات والدین هستند که متغیر سبک‌های همسرگزینی را تبیین کردند. همچنین بر اساس همین مدل، هفت متغیر که بیشترین ارتباط را با آرمان‌گرایی توسعه‌ای داشتند انتخاب شدند. این متغیرها به ترتیب اهمیت (بر اساس ضرایب رگرسیونی) دینداری (به‌صورت منفی)، نگرش‌های جنسیتی، استفاده از فضای مجازی و اینترنت، تحصیلات والدین، فردگرایی، مردبودن (جنسیت) و نگرش به ازدواج هستند که متغیر آرمان‌گرایی توسعه‌ای را تبیین کردند.

همان‌طور که در یافته‌ها آمد، دینداری یکی از مؤلفه‌هایی است که در سطحی بالا و به‌صورت معکوس بیشترین ارتباط را با سبک‌های همسرگزینی و همچنین آرمان‌گرایی توسعه‌ای داشته است. به‌عبارتی مفهوم عرفی‌گرایی، که در جهت مقابل دینداری است، را می‌توان در ارتباطی معنادار با سبک‌های همسرگزینی و همچنین آرمان‌گرایی توسعه‌ای قرار داد. عرفی شدن به‌صورت عام فرایندی است که در حوزه اجتماع، نقش و پایگاه دین در نزد کنشگران و افراد متزلزل می‌شود و جهان‌بینی دنیوی جایگزین ارزش‌های دینی می‌شود (همیلتون، ۱۳۷۷، ۳۰۱). اندیشمندان مهم‌ترین مؤلفه‌های این پدیده را شامل افول دین در حیطه اجتماعی و حتی شخصی، همراه شدن افراد با ارزش‌های دنیوی، رهایی جامعه از قید دین و گزاره‌های دینی و مناسکی آن، جابه‌جایی در باورها و نهادهای بشری، تقدس‌زدایی از

عالم، و روگردانی ارزشی جامعه از اصول مقدس و ورود جوامع به ارزش‌های سکولار، می‌دانند (پارسامهر، خرم‌پور و کرابی، ۱۳۹۹، ۱). این به این معنی است که شاخص‌های دینداری در بین افراد مورد مطالعه در سطحی پایین قرار داشته و همین باعث شده تا نگرش آنها به سمت همسرگزینی آزاد و روماتیک مثبت‌تر باشد و همچنین باعث شود میزان آرمان‌گرایی توسعه‌ای بالایی داشته باشند. در سبک همسرگزینی آزاد و روماتیک، عدم دریافت پشتیبانی‌های خانوادگی یکی از پیامدهای محتمل است، به‌خصوص در خانواده‌هایی با رویکردهای مذهبی که خوش‌بینی کمتری نسبت به پایداری ازدواج‌های به سبک آزاد دارند. این یافته‌ها با نتایج تحقیق صادقی فسایی و شریفی ساعی (۱۳۹۰) هم‌خوانی داشته است.

نتایج تحقیق نشان داد که باورهای آرمان‌گرایی توسعه بر چگونگی تعیین سبک همسرگزینی جوانان تأثیر گذاشته است. جوانانی که معتقد به سبک همسرگزینی ترکیبی و آزاد بودند، سطح آرمان‌گرایی توسعه به مراتب بالاتری نسبت به کسانی داشتند که قائل به نگرش سنتی بودند. ژو (۲۰۱۶) و کاواز و ترنتون (۲۰۲۰) در مطالعات جداگانه‌ای نیز به چنین نتایجی رسیده بودند. نگرش‌های جنسیتی در واقع بیان‌کننده تصور و ارزیابی زنان و مردان از خود و دیگران است. بیوتل معتقد است نگرش به زنان تحت تأثیر افکار و قالبی در باب نقش جنسیتی و به‌طور کلی تجربه جامعه‌پذیری فرد می‌باشد. و بر اساس این نگرش، افراد توانمندی‌ها و قابلیت‌های قضاوتی را در زنان و مردان می‌بینند که حوزه عمل آنان را مشخص می‌کند؛ بنابراین، مشارکت و فعالیت فرد «زن و مرد» در حوزه اجتماعی تحت تأثیر نگرش جنسیتی آنهاست (ستوده، ۱۳۹۵). در این مطالعه نگرش‌های جنسیتی رابطه معناداری با سبک‌های همسرگزینی و آرمان‌گرایی توسعه‌ای داشتند. درک بالای افراد مورد مطالعه از نقش‌های جنسیتی، بر نوع نگاه آنها نسبت به انتخاب مدل همسرگزینی تأثیرگذار بوده است و این خود هم متأثر از باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای بوده و هم تأثیرگذار بر روی آن. سواد و سطح تحصیلات والدین نیز یکی از عوامل مهم پیشرفت بشر در جهان امروزی است؛ به‌طوری که می‌توان گفت تحصیلات والدین سرآغاز و زیربنای پیشرفت جریان زندگی خانواده و جامعه است. نتایج این پژوهش نشان داد که سطح تحصیلات والدین با

سبک همسرگزینی و همچنین میزان آرمان‌گرایی توسعه‌ای فرزندان رابطه معنی‌داری دارد. هر چه قدر سطح سواد والدین بالاتر باشد، تأثیر مثبتی بر نگرش فرزندان خود در خصوص تعیین سبک همسرگزینی آنها و همچنین پذیرش باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای دارد.

در مدل نهایی تحقیق و بر اساس ضرایب رگرسیونی، بین استفاده از فضای مجازی و اینترنت و آرمان‌گرایی توسعه‌ای رابطه معناداری وجود داشته است. اینترنت یا شبکه جهانی وب، تلفن همراه، تلویزیون دیجیتال و شمار زیادی از دیگر فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات نوین، هر روز معبری جدید برای تحول راه و رسم زندگی، کار، آموختن و ارتباطات ما می‌گشایند (داتن، ۱۳۸۴)؛ به طوری که به واسطه رشد و افزونی این فناوری‌ها و آثار حاصل از آن، تغییر و تحوّل دائمی به واقعیتی انکارناپذیر در حیات اجتماعی تبدیل شده است. با تحول رسانه‌های ارتباطی، تعامل اجتماعی از محل و مکان فیزیکی جدا شده است، آن چنان که افراد با وجود آنکه در یک محیط مشترک زمانی - مکانی سهیم نیستند، می‌توانند با یکدیگر تعامل داشته باشند (مهدی‌زاده و ابراهیمی، ۱۳۷۸). بنابراین، اینترنت و شبکه‌های مجازی، بستر مناسبی برای ترویج باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای هستند، که در جامعه مورد مطالعه نیز اثبات گردید. همچنین در این مطالعه دیدیم که فردگرایی با آرمان‌گرایی توسعه‌ای رابطه معناداری دارد. یکی از ابزارهای اصلی مدرنیته که تحولات گسترده در خانواده را تبیین می‌کند فردگرایی است. فردگرایی اولویت را به فرد می‌دهد و بر علائق و مطالبات فردی تأکید دارد. در جوامع مدرن، فردگرایی شکل خاصی از فرهنگ را ایجاد می‌کند که در آن افراد خودمختار هستند (ارول و دوزتاش، ۲۰۱۶). بدیهی است که ست با وجود ابزارهای ارتباطی جدید، فردگرایی که از جمله باورهای آرمان‌گرایی توسعه‌ای می‌باشد، می‌تواند بخشی از هویت افراد در همه جوامع گردد. نگرش به ازدواج یکی دیگر از متغیرهایی بود که در مدل نهایی تحقیق، ارتباط معناداری با آرمان‌گرایی توسعه‌ای داشته است. تغییری که در جامعه مدرن اتفاق افتاده، باعث شده است برخی از ویژگی‌های ازدواج در جامعه سنتی، مانند نوع انتخاب همسر و دخالت در آن، ازدواج‌های فامیلی، چندهمسری، قابلیت فرزندآوری، پایین بودن سن ازدواج، فاصله سنی زن و مرد، پدیده ازدواج مجدد و ... تغییر کنند (آقاسی و فلاح‌مین‌باشی، ۱۳۹۴).

در جوامعی نظیر ایران، با وجودی که هنجارهای خانوادگی هنوز از یک ثبات نسبی برخوردارند و نهاد خانواده، مهم به شمار می‌رود و در عین حال با توجه به این که امروزه رشد فزاینده تحصیلات آکادمیک جوانان و همچنین باسواد بودن والدین، و در پی آن، تغییر در نگرش و بافت فکری و فرهنگی جوانان درباره ازدواج، سبک زندگی فردگرایانه و به همین ترتیب، افزایش سطح توقع آنها از داشتن روابطی آزاد و رومانتیک به جای روابط سنتی و عقلانی در همسرگزینی را شاهد هستیم، بنابراین، همه این موارد می‌تواند از موارد تعیین‌کننده و تأثیرگذار در نگرش جوانان به تشکیل خانواده و ازدواج باشد. در مجموع، گفتنی است همسرگزینی در حال تغییر و تحول است. این تغییرات به مدد رسانه‌های اجتماعی و تکنولوژی‌های ارتباطی با سرعت بیشتری در حال انجام است. مدل آرمان‌گرایی توسعه‌ای، به ما نشان داد که در جریان این تغییرات اجتماعی، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی هم تغییر می‌کند؛ بنابراین، شیوه‌های همسرگزینی، تشکیل خانواده، همچنین انتظارات زن و شوهر و مناسبات‌شان هم دگرگون خواهد شد؛ بنابراین، لازم است برای پیشگیری از ایجاد هر مسئله‌ای، تصمیم‌گیری‌های کلان درخصوص هرگونه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در جامعه، می‌بایست با در نظر گرفتن این تغییرات صورت پذیرد. دقت و بازنگری مجدد در عملکردهای نهادهای متولی در امر جوانان و در نظر گرفتن معیارها و سبک زندگی آنها در تنظیم قوانین حقوقی در جامعه، اجتناب‌ناپذیر است. به عبارتی نهادهای متولی قانون‌گذاری، بایستی نسبت به حذف قوانین دست و پاگیر، نسبت به وضع قوانینی که در خدمت ازدواج آسان است اقدام نمایند. همچنین، نسبت به قوانین مربوط به زنان و برابری حقوق آنها با مردان، بازنگری اساسی صورت پذیرد. وضعیت موجود اقتصادی در جامعه با شرایط مطلوب فاصله زیادی دارد. ایجاد زیرساخت‌های اقتصادی در جامعه علاوه بر اینکه شاخص رفاه و روحیه نشاط را در جامعه بالا می‌برد، نگرش منفی به ازدواج را نیز تعدیل می‌کند. بازنگری در شیوه‌های آموزش و انتقال آموزه‌های دینی و به‌روز کردن این روش‌ها با شرایط جامعه، و استفاده از رسانه‌های مدرن در این مسیر، می‌توان تهدیدهای متوجه امور دینی را به فرصت تبدیل کرد.

منابع

اعزازی، شهلا (۱۳۷۶). جامعه‌شناسی خانواده با تأکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر. تهران: روشنگران و مطالعات زنان.

افشاری، علی، معینی، سیدرضا، انصاری، حمید (۱۳۹۹). بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر گرایش جوانان تهرانی به مهاجرت خارج از کشور. فصلنامه مرکز مطالعات راهبردی وزارت ورزش و جوانان، ۱۹(۴۷)، ۳۰-۹.

آقاسی، محمد؛ و فلاح مین‌باشی، فاطمه (۱۳۹۴). نگرش جوانان ایرانی به ازدواج، انتخاب همسر و تشکیل خانواده. پژوهشنامه زنان، ۶(۱)، ۲۱-۱.

پارسامهر، مهربان؛ خرم‌پور، یاسین؛ و کرای، حسام (۱۴۰۰). تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر ابعاد عرفی‌شدن دین (مورد مطالعه: دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه یزد). مجله مطالعات اجتماعی ایران، ۱۴(۳)، ۷۹-۵۴
doi: 10.22034/jss.2021.244228.

توسلی، غلامعباس (۱۳۸۰). نظریه‌های جامعه‌شناسی. تهران: سمت.

جوادی‌یگانه، محمدرضا (۱۳۸۷). رویکرد جامعه‌شناسانه انتخاب عقلانی. راهبرد فرهنگ، ۳، ۳۳-۶۴.

چراغی، مونا؛ مظاهری، محمدعلی؛ موتابی، فرشته؛ پناغی، لیلی؛ صادقی، منصوره‌السادات؛ و سلمانی، خدیجه (۱۳۹۶). مقیاس سیستمی-مثلی خانواده؛ ابزاری برای سنجش روابط همسران و خانواده‌های اصلی آنها. فصلنامه خانواده‌پژوهی، ۱۳(۵۱)، ۳۶۰-۳۴۳.

حبیب‌پورگتایی، کرم؛ و غفاری، غلامرضا (۱۳۹۰). علل افزایش سن ازدواج دختران. زن در توسعه و سیاست، ۲۹(۳۲)، ۷-۳۴.

حسینی، حاتم؛ و گراوند، مریم (۱۳۹۵). تبیین شکاف در رفتار و نگرش زنان نسبت به الگوی همسرگزینی در شهر کوه‌دشت. جامعه‌شناسی کاربردی، ۲۷(۶۱)، ۱۲۸-۱۱۳.

خجسته‌مهر، رضا؛ محمدی، علی؛ و عباس‌پور، ذبیح‌الله (۱۳۹۵). نگرش دانشجویان به ازدواج: یک مطالعه کیفی. نشریه روان‌پرستاری، ۴(۲)، ۲۸-۱۹.

داتن، ویلیام (۱۳۸۴). دگرگونی اجتماعی در جامعه اطلاعاتی (مترجم: محمدتوکل کوثری؛ و ابراهیم کاظمی‌پور). تهران: انتشارات دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی و کمیسیون ملی یونسکو.

دواس. دی. ای (۱۳۷۸). پیمایش در تحقیقات اجتماعی (مترجم: هوشنگ نایی). تهران، ایران: نشر نی.

رجبی، غلامرضا؛ عباسی، قدرت‌الله؛ و شمعونی‌اهوازی، شهلا (۱۳۹۴). همسرگزینی (سنتی، آزاد و ترکیبی) و رضایت زناشویی در پرستاران. دوفصلنامه آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده، ۱(۱)، ۸۶-۷۷.

زاهدی، محمّدجواد؛ نایی، هوشنگ؛ دانش، پروانه؛ و نازک‌تبار، پروانه (۱۳۹۲). تبیین جامعه‌شناختی تأثیر فرایند نوسازی در ساختار خانواده (مقایسه نقاط شهری و روستایی استان مازندران). فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، ۱۶(۶۱)، ۹۷-۱۴۸.

ساروخانی، باقر (۱۳۹۵). روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی (جلد سوم). تهران: نشر دیدار.

ساروخانی، باقر؛ علی‌احمدی، امید؛ و صفا، داود (۱۳۹۵). تحلیل گفتمان الگوهای خانواده در جامعه کنونی با تأکید بر مناسبات همسرگزینی (بازنمایی الگوهای پست‌مدرن، تجدّدگرا، سنتی، درحال‌گذار، اسلامی). پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده، ۴(۷)، ۹-۴۲.

صادقی‌فسایی، سهیلا؛ و شریفی‌ساعی، محمّدحسین (۱۳۹۰). بازنمایی ازدواج در سریال‌های تلویزیونی (تحلیل نشانه‌شناختی پنج سریال ایرانی پربیننده در دو دهه ۱۳۷۰ و ۱۳۸۰). مطالعات فرهنگی و ارتباطات، ۷(۲۲)، ۶۷-۹۳.

عباسی‌شوازی، محمّدجلال؛ و خانی، سعید (۱۳۸۸). الگوهای ازدواج، قومیت و مذهب: بررسی موردی زنان ازدواج‌کرده در شهرستان قروه. نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران، ۴(۷)، ۳۵-۶۶.

عسگری‌ندوشن، عباس؛ عباسی‌شوازی، محمّدجلال؛ و صادقی، رسول (۱۳۸۸). مادران، دختران و ازدواج (تفاوت‌های نسلی در ایده‌ها و نگرش‌های ازدواج در شهر یزد). مطالعات راهبردی (کتاب زن)، ۱۱(۴۴)، ۳۶-۷.

عسگری‌ندوشن، عباس؛ عباسی‌شوازی، محمّدجلال (۱۳۷۸). آرمان‌گرایی در توسعه و نگرش‌های مرتبط با خانواده در ایران (مطالعه‌ای موردی در شهر یزد). نامه علوم اجتماعی، ۱۶(۳۴)، ۴۹-۷۲.

عظیمی‌هاشمی، مژگان؛ اعظم‌کاری، فائزه؛ بی‌گناه، معصومه؛ و رضامنش، فاطمه (۱۳۹۴). ارزش‌ها، نگرش‌ها و الگوهای کنش جوانان در خصوص همسرگزینی و روابط پیش از ازدواج: مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه‌های استان خراسان رضوی. راهبرد فرهنگ، ۸(۲۹)، ۱۷۹-۲۱۲.

فرهمنده، مهناز؛ جواهرچیان، ندا؛ و هاتقی‌راد، ندا (۱۳۹۳). جهانی‌شدن و بازاندیشی تعاملات جنسی (مورد مطالعه جوانان شهر یزد). فصلنامه راهبردی سیاست‌گذاری عمومی، ۱۴، ۱۷۵-۲۰۴.

کاظمی، زهرا (۱۳۸۹). بررسی تأثیر آرمان‌گرایی توسعه‌ای بر شکاف بین نگرش‌های دختران و مادران آن‌ها نسبت به ازدواج و خانواده. خانواده‌پژوهی، ۶(۲۳)، ۳۱۲-۲۹۹.

کاظمی، زهرا؛ و نیازی، صغری (۱۳۸۹). بررسی تأثیر عوامل فرهنگی بر الگوی ازدواج (مطالعه موردی: شهر شیراز). مجله جامعه‌شناسی ایران، ۱۱(۲)، ۳۲-۳.

کریمیان، نادر؛ سالاری، سمانه؛ و ملکاری، بختیار (۱۳۹۴). رابطه هم‌خانگی در ایران: بررسی کیفی علل و انگیزه‌های گرایش به آن. فصلنامه مطالعات روان‌شناسی بالینی، ۶(۲۱)، ۱۷۰-۲۰۰.

لنسکی، گرهارد؛ و لنسکی، جین (۱۳۶۹). سیر جوامع بشری (مترجم: ناصر موفقیان). تهران: سازمان انتشارات آموزش انقلاب اسلامی.

لیتل، دانیل (۱۳۷۳). تبیین در علوم اجتماعی، درآمدی بر فلسفه علم الاجتماع (مترجم: عبدالکریم سروش). تهران: انتشارات صراط.

مهدی‌زاده، سیدمحمد؛ و ابراهیمی، سعید (۱۳۹۳). نقش رسانه‌های جدید در روابط اجتماعی دانشجویان با تأکید بر اینترنت (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی و دانشگاه تهران). مطالعات رسانه‌ای، ۹(۲۴)، ۱۵۰-۱۳۷.

موحد، مجید؛ عنایت، حلیمه؛ و عباسی‌شوازی، محمدتقی (۱۳۸۵). بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی با نگرش دانشجویان نسبت به معاشرت و دوستی دختر و پسر پیش از ازدواج. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، ۲(۴۷)، ۱۶۵-۱۴۷.

نیکخواه، هدایت‌الله؛ فانی، مریم؛ و اصغریورماسوله، احمدرضا (۱۳۹۶). سنجش دانشجویان نسبت به ازدواج و عوامل مؤثر در آن. جامعه‌شناسی کاربردی، ۳(۶۷)، ۱۲۲-۹۹.

همیلتون، ملکلم (۱۳۷۸). جامعه‌شناسی دین (مترجم: محسن ثلاثی). تهران: مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان. وثوقی، منصور؛ و دایمی، اکرم (۱۳۸۴). عوامل اجتماعی - فرهنگی موثر بر نگرش والدین نسبت به روابط میان نوجوانان دختر و پسر در شهر تهران. نامه انسان‌شناسی، ۴(۷)، ۱۸۸-۱۶۱.

Adams, B. N. (2010). Themes and threads of family theories: A brief history. *Journal of Comparative Family Studies*, 41(4), 499-505. doi: 10.3138/jcfs.41.4.499

Allendorf, K., & Thornton, A. (2015). Caste and choice: The influence of developmental Idealism on Marriage Behavior. *American Journal of Sociology*, 121(1), 243-287.

Apostolou, M. (2007). Sexual selection under parental choice: The role of parents in the evolution of human mating. *Evolution and Human Behavior*, 28(6), 403-409. doi: 10.1016/j.evolhumbehav.2007.05.007

Bachrach, C. A. (2013). Culture and demography: Reluctant bedfellows or new frontier. *Demography*, 51, 3-25. doi: 10.1007/s13524-013-0257-6

Braaten, E. B., & Rosén, L. A. (1998). Development and validation of the Marital Attitude Scale. *Journal of Divorce & Remarriage*, 29(3-4), 83-91.

Claire M. Kamp Dush, Cohan, C. L., & Amato, P. R. (2003). The relationship between cohabitation and marital quality and stability: Change across Cohorts? *Journal of Marriage and Family*, 65(3), 539-549.

Cliquet, R. (2003). *Major trends affecting families in the new millennium*. Western Europ and North America, na.

- Fuwa, M. (2014). Work-family conflict and attitudes toward marriage. *Journal of Family Issues*, 35(6), 731-754.
- Glock, C. Y. & Stark, R. (1965). *Religion and society in tension*. Chicago: Rand McNally.
- Gubernskaya, Z. (2010). Changing attitudes toward marriage and children in six countries. *Sociological Perspectives*, 53(2), 179-200.
- Gunnell, M. (2007). Global cultural values change and relationship with telecommunications Change: A longitudinal analysis. Capella University.
- Inglehart, R., & Baker, W. E. (2000). Modernization, cultural change, and the persistence of traditional values. *American Sociological Review*, 65(1), 19-51. doi: 10.2307/2657288
- Julie, D. J., Ghimire, D. J., Thornton, A. and Lisa, D. P. (2006). Developmental idealism and changing models of marriage. *PSC Research Report*, 06-609.
- Kanaaneh, R. A. (2002). Birthing the nation: strategies of Palestinian women in Israel. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Kavas, S. & Thornton, A. (2020). Beliefs about family change and development in Turkey. *Population Research and Policy Review*, 39, 47-75.
- Lalonde, R. N., Hynie, M., Pannu, M., & Tatla, S. (2004). The role of culture in interpersonal relationships: Do second generation South Asian Canadians want a traditional partner? *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 35(5), 503-524.
- Lesthaghe, R. & Neels, K. (2002). From the first to the second demographic Transition: An interpretation of the spatial continuity of demographic innovation in France, Belgium and Switzerland. *Journal of Population*, 18, 325-360.
- Mitra, P. (2004). Effect of socio-economic characteristics on age at marriage and total fertility in Nepal. *Journal of Health and Population*, 22(1), 84-96.
- Önder Erol, P. & Altınoluk Düztaş, D. (2016). Reconciling familism and individualism in a society: A study on Turkish university students. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(4), 159-178. doi: 10.11616/basbed.vi.455413
- Quismbing, A. R. and Hallman, K. (2003). *Marriage in transition: evidence on age, education and assets from six developing countries*. New York: Population Council.
- Schimmele, C. M. & Wu, Z. (2011). Cohabitation and social engagement. *Canadian Studies in Population*, 38(3-4), 23 - 36. doi.org/10.25336/P60K7H
- Stackman, V. R., Reviere, R., & Medley, B. C. (2016). Attitudes toward marriage, partner availability, and interracial dating among black college students from historically black and predominantly white institutions. *Journal of Black Studies*. 47 (2), 169-192.
- Thornton, A, G. Binstock, M. J. Abbasi-Shavazi, D. Ghimire, et al. (2012). Knowledge and beliefs about national development and developmental hierarchies: The viewpoints of ordinary people in thirteen Countries. *Social Science Research*, 41(5), 1053-68. doi: 10.1016/j.ssresearch.2012.03.005

- Thornton, A, Xie, Yu. (2016). Developmental idealism in China. *Chinese Journal of Sociology*, 2(4), 483-496.
- Thornton, A. (2005). *Reading history sideways: The fallacy and enduring impact of the developmental paradigm on family life*. Chicago: University of Chicago Press.
- Thornton, A., Dorius, S. F., & Swindle, J. (2015). Developmental idealism. *Sociology of Development*, 1(2), 277-320. doi:10.1525/sod.2015.1.2.277
- Toren, N. (2003). Tradition and transition: Family change in Israel. *Gender Issues*, 21(2), 60-76.
- Weeks, J. R. (2002). *Population: An introduction to concepts and issues* (6th ed). Wadsworth Publishing Company.
- Xu, H. (2016). Developmental idealism, body weight and shape, and marriage entry in transitional China. *Chinese Journal of Sociology*, 2(2), 235-258.

مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی

۳۴

دوره ۱۴، شماره ۴
پاییز ۱۴۰۱
پیاپی ۵۶